

Høringssvar til drikkevandsbekendtgørelse og bilag

Hermed fremsender KL's sekretariat høringssvar til Udkast til Bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg med bilag. I daglig tale kaldet drikkevandsbekendtgørelsen. Det har ikke været muligt for KL at foretage en politisk behandling af høringssvaret inden for høringsfristen. Derfor tages der forbehold for den efterfølgende politiske behandling af høringssvaret.

Helhedsindtryk

Bekendtgørelsen er tilføjet nye paragrafer om dispensation og andre mindre tilføjelser. Trods de begrænsede ændringer giver udkastet til drikkevandsbekendtgørelsen anledning til mange spørgsmål til tolkning og administration af de nye regler.

KL finder det positivt, at der for nogle parametre er anført CAS-nummer.

Dispensation

Det overordnede indtryk er, at bekendtgørelsen blevet endnu mere tung at læse og svær at tolke og administrere efter. Blandt andet er afsnit om dispensationer meget tungt at læse, fx er det vanskeligt at forstå, hvornår der kun kan gives dispensation på 30 dage fremfor 3 år.

Det er meget svært at forstå forskellen på de situationer, hvor de forskellige dispensationsmuligheder skal bruges. Selv erfarne medarbejdere kan ikke forestille sig eller huske eksempler, hvor kriterier for dispensation hænger sammen med tidsfristerne. Det kræver meget udførlig vejledning med eksempler.

Man kunne overveje at inddele kapitlet i underoverskrifter, fx: 1. gangs dispensation, 2. gangs dispensation og 3. gangs dispensation. Alternativt laves et afsnit for henholdsvis bilag 1c, 1e og bilag 1b, 1d. Således at paragraffer om samme bilag samles under én sigende overskrift, hvilket kan lette læsbarheden.

Vejledninger

Bekendtgørelsen introducerer mange nye begreber, hvorfor den tilhørende vejledning om vandkvalitet og tilsyn bør opdateres snarest mulig, så den passer til bekendtgørelsen, når den træder i kraft den 22. maj 2023. Der bør især udarbejdes ny vejledning om de ændrede dispensationsmuligheder.

Nye begreber

Der introduceres i bekendtgørelsen ligeledes en række nye betegnelser, som følge af drikkevandsdirektivets implementering. Bekendtgørelsen har ingen definition af begreberne. Nogle begreber er ikke brugt i lovgivning før, mens andre er brugt i øvrig lovgivning om vandforsyning, fx indvindingsopland.

Dato: 11. april 2023

Sags ID: SAG-2023-01510
Dok. ID: 3319918

E-mail: JANI@kl.dk
Direkte: 3370 3515

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 7

KL opfordrer til, at der medtages definitioner på de mange nye begreber fx "kildevand", "geologiske forhold", "vandkilde", "indvindingsopland" og "indvindingsområde" mv.

I forhold til indvindingsopland bør betydningen være den samme som i bekendtgørelse om udpegning af drikkevandsressourcer, som også er udstedt i medfør af vandforsyningsloven. Det er svært at tolke paragrafferne med den definition.

Prøvetagninger

Kravet om, at nye parametre skal udtages i førstkommende kontrol uanset prøvetype, vil kræve stort tidsforbrug i kommunerne og laboratorier, samt ekstra udgift for mindre vandværker.

Der mangler præcisering af, om parametrene kan undtages ved næstkommende Gruppe B analyse, eller om der vil være tale om "ekstra" prøvetagning for de vandværker, hvis førstkommende analyse fx er Gruppe A.

Der kan også være problemer i forhold til udtagelse af de nye PFAS, hvis de ikke udtages sammen med de 12, der allerede står i bekendtgørelsen. Det vil betyde, at SUM af PFAS 22 først vil blive udregnet ved næste kommende Gruppe B analyse, hvis vandværket førstkommende analyse fx er en Gruppe A analyse, hvori man blot tilføjer de nytilkomne PFAS'er.

Implementering af direktiv i dansk lovgivning

Mange af de nye tilpasningerne virker som afskrivning af direktivet, hvor indholdet ikke er tilpasset danske forhold. KL er klar over, at tiden er presset pga. tidsfrister i direktivet. Men det er ikke acceptabelt, at det resulterer i fejl og dårlige formuleringer, som kommunerne efterfølgende skal forsøge at administrere efter. Bekendtgørelsen er i høringsperioden genfremsendt med rettelser. Til trods for det, så er der fortsat mange fejl.

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

Det er en meget omfattende opgave, hvis kommunerne skal lave nye kontrolprogrammer for alle vandforsyningsanlæg, der har kontrolprogrammer.

Derfor bør der være en overgangsordning, hvis § 36, stk. 4 ikke gælder for fastsatte kontrolprogrammer. Se nærmere uddybning under bemærkninger til bestemmelser.

Digital drikkevandskontrol

De nye krav og ændrede prøvetagninger kræver, at der bliver sat gang i udvikling af digital drikkevandskontrol og Jupiter reformation med det samme. Det arbejde har været udsat i årevis. Den praktiske implementering af direktivet er dybt afhængig af en modernisering og i særdeleshed af et nationalt digitalt værktøj til at styre og kontrollere drikkevandskontrol.

De nye krav i bekendtgørelsen skaber en mere og mere kompleks forvaltning. Derfor er digitalisering en forudsætning for kommunernes administration af lovgivningen. KL mener, at kommunerne skal have et digitalt værktøj og en moderne database inden direktivets nye krav kan implementeres i praksis.

Dato: 11. april 2023

Sags ID: SAG-2023-01510
Dok. ID: 3319918

E-mail: JANI@kl.dk
Direkte: 3370 3515

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 7

Til eksempel, så er det ikke i dag muligt at få et udtræk af sum for PFAS-stoffer eller sum for pesticider, da ikke alle laboratorierne indberetter det.

Bemærkninger til bestemmelser

Flere paragraffer hedder talmæssigt det samme, men indholdet er forskelligt og enkelte er med to gange, fx §§ 22 og 23.

§ 6 stk. 2. Paragraffen indfører endnu en ny afgrænsning for typen af vandforsyningsanlæg, således, at der nu er krav om 4 forskellige afgrænsninger af anlæg:

1. antal ejendomme (én husstand, ikke-almene og almene vandværker)
2. Forbrug (fx over eller under 10m³ vand / dag)
3. Hvilken aktivitet, der leveres vand til (kommerciel, ikke-kommerciel)
4. Antal forbrugere

Det har tidligere vist sig, at indførelse af ny afgrænsning har omfattende følger for forståelse og registrering af data om anlæg. Det er vigtigt, at nye afgrænsninger er gennemtænkt i forhold til data, og der gives grundig vejledning i, hvordan afgrænsningen skal tolkes og registreres. For eksempel, hvordan anlæg omfattet af §6, stk. 2 skal registreres.

Det skal afklares om kommunen får en ny forpligtigelse til at sammenkøre oplysninger om antal beboere på en ejendom og vandforsyningsanlæg. Denne samkøring er ikke mulig i dag. Det vil kræve udvikling af ny IT-løsninger.

Der bør i vandforsyningsloven også være en definition af ikke-almene anlæg, da betydning er ændret i 2017 fra 3-9 ejendomme til 1-9 ejendomme.

Kontrolprogrammer til vandforsyninger, der vandforsyner 50 personer eller flere, er vanskelige at udarbejde, da gruppen dels kan variere over året og dels har kommunen ikke opgørelser over antal personer i fx foreninger og virksomheder, som evt. bliver omfattet af bestemmelsen. Det vil kræve en del ressourcer i kommunerne at få klarhed over denne gruppe af vandforsyninger.

Spørgsmålene er mange:

- Hvad er definitionen på at forsyne en person?
- Skal personen bo på ejendommen?
- Hvorfor er antallet af personer vigtigt at kende, når §6, stk.1 er opgjort pr. husstand, og man i forvejen også skelner mellem kommerciel/ikke kommerciel aktivitet?
- Hvordan skal kommunen finde oplysninger om antal personer?

§ 18 stk. 2, 1 + 2). Dispensation ved et nyt indvindingsopland er uklar. Det virker som en afskrivning af direktivet, hvor der ikke er taget stilling til danske forhold og brug af begrebet indvindingsopland.

Et nyt indvindingsopland efter bekendtgørelse om drikkevandsressourcer udpeges først efter, at der er givet endelig tilladelse til indvinding fra nye bo-

Dato: 11. april 2023

Sags ID: SAG-2023-01510
Dok. ID: 3319918

E-mail: JANI@kl.dk
Direkte: 3370 3515

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 7

ringer/kildeplads. Sagsbehandling for udpegning af nyt indvindingsopland tager ofte mange år efter, at der er begyndt indvinding fra ny boring/kildeplads. Derfor vil der være mange prøver med evt. overskridelser af vandkvaliteten inden, der er udpeget nyt et indvindingsopland.

Derfor virker forudsætningen ikke umiddelbar brugbar, da tidsfristen for en dispensation er overskredet flere gange mellem fund af forureningen og muligheden for at give en dispensation. Et nyt indvindingsopland udpeges ved ændret indvindingsmængde uden, at der er lavet nye boringer. Her vil sagsbehandlingstiden være kortere, men stadigvæk lang i forhold til fund af overskridelser.

Hvis indvindingsopland her har en helt anden betydning end i bekendtgørelse om drikkevandsressourcer er det meget uheldigt og vil gøre administrationen af lovgivningen umulig. I dette tilfælde anbefaler vi at finde et andet ord om begrebet.

KL forstår en omskrivning af forudsætningerne, som knytter sig mere til indvinding af vand via boringer.

Definering af begreber og vejledning

Som nævnt i de generelle bemærkninger er der behov for en beskrivelse af begreber og en god vejledning for, at kommunerne kan administrere reglerne i praksis.

"Et nyt indvindingsopland" bør som begreb, defineres nærmere, så det ikke er åbent for fortolkning. Det samme gælder for en "*ny forureningskilde*" og "*nyligt eftersøgte eller påviste parametre*". I høringsbrevet på side 2 beskrives under "Dispensationsadgang" i afsnit 2 i sidste linje: "..."*midlertidige begrænsede overskridelser*".... Det bør defineres, hvad der menes med det.

§ 18 stk. 3. Der beskrives, at bestemmelsen bl.a. kan anvendes, når der ikke er mulighed for at fremskaffe anden vandforsyning. Skal vurderingen baseret på simpel vandbehandling alene eller kan videregående vandbehandling ligeledes medtages i vurderingen?

§ 18, stk. 5. Hvis kommunen træffer beslutning om, at vandforsyningen skal afbrydes, så er der ikke behov for at meddele dispensation for overskridelserne. Derfor virker det lidt mærkeligt at nævne afbrydelse af vandforsyningen som et eksempel på en foranstaltning, som skal træffes ifm. dispensationen. Ligeledes for "alternativ vandforsyning", idet kommunen ikke må meddele dispensation, hvis der er mulighed for alternativ vandforsyning. Det kan selvfølgelig komme i spil, hvis den alternative vandforsyning først skal etableres.

Desuden nævnes kogeanbefaling. Men kogeanbefaling kan kun bruges for mikrobiologiske forureninger jf. bilag 1a og 1c. § 18 gælder for bilag 1b og 1d. Derfor er kogeanbefaling et meget dårligt eksempel på anvendelsesbegrænsning.

Vi anbefaler, at man ikke nævner eksempler i selve bekendtgørelsen. Eksemplerne bør stå i en vejledning, da metoder og muligheder kan være afhængig af det enkelte stof.

Dato: 11. april 2023

Sags ID: SAG-2023-01510
Dok. ID: 3319918

E-mail: JANI@kl.dk
Direkte: 3370 3515

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 7

§ 18, stk. 6. Det synes irrelevant at opdele efter om vandforsyning er almen eller ikke-almen, da kommunen for begge skal drøfte anvendelsesbegrænsninger med Styrelsen for Patientsikkerhed. Vi anbefaler et offentligt tilgængeligt system med retningslinjer udarbejdet af Styrelsen for Patientsikkerhed, som kommunerne kan henvise til.

§ 17 (dubleant efter § 18). Betyder paragraf, at kommunerne kan dispensere for midlertidige og mindre overskridelser, fx mikrobiologiske overskridelser, hvis vandværket først kan udbedre vandkvaliteten om 3 måneder?

§ 20. Når der kun nævnes bilag 1c og bilag 1e, vil det så sige, at Miljøstyrelsen ikke kan meddele en tredje dispensation for overskridelser af bilag 1b og 1d?

§ 36 stk. 2. Den seneste drikkevandsbekendtgørelse (BEK nr. 1383 af 03/10/2022) er fra den 3. oktober 2022 og ikke 10. marts 2022, som det fremgår af paragraffen.

§ 36, stk. 4. Det bør afklares om § 36 stk. 4 omfatter kontrolprogram udstedt efter gældende bekendtgørelse. Det vil sige, om kontrolprogrammer fastsat for fx 5 år med udløbsdato efter ikrafttrædelsesdato for ny bekendtgørelse, skal laves om.

Der flyttes en parameter (Intestinale enterokokker) fra Gruppe B til Gruppe A. Der er ikke tale om en ny parameter og flytning er ikke omfattet af § 7 stk. 10 eller § 36 stk. 3. Derfor vil der opstå tvivl om, hvorvidt kommunerne skal lave nye kontrolprogrammer for alle anlæg for at implementere bekendtgørelsen.

Bemærkninger til drikkevandsbekendtgørelsens bilag

Bilag 1b, Kvalitetskravene for chrom og bly er skærpet ift. EU-kravet. Bør kvalitetskravene for chrom og bly derfor ikke i stedet fremgå af bilag 1d? Eller alternativt have en note om, at værdien er skærpet ift. i drikkevandsdirektivet, hvor parameterværdierne er på hhv. 50 µg/l og 10µg/l indtil 12. januar 2036.

Til sammenligning står Bor, Selen og Antimon noteret på bilag 1d. Disse stoffer har ligeledes et skærpet kvalitetskrav ift. Drikkevandsdirektivet, fx for Bor er kvalitetskravet 1,0 mg/l, hvor parameteren i Drikkevandsdirektivet er 1,5 mg/l – se bilag 1d og note 1.

Bilag 1b, note 8. ...”opblomstring i kildevand”.... Her bør ”kildevand” defineres, så det ikke misforstås som vand, der er omfattet af mineralvandsbekendtgørelsen (BEK nr. 1200 af 26/11/2019).

Bilag 1c, note 3. Teksten omkring blødgøring og tilsætning af calcium og magnesiumsalte bør udgå. Alternativt bør der tilføjes, at blødgøring er videregående vandbehandling, som kræver tilladelse efter vandforsyningsloven, og at kommunen i tilladelsen evt. kan give mulighed for tilsætning af calcium og magnesiumsalte.

Regulering bør ikke indgå i bekendtgørelsen. Ludbehandling af aggressivt vand er fx heller ikke medtaget i bekendtgørelsen.

Dato: 11. april 2023

Sags ID: SAG-2023-01510
Dok. ID: 3319918

E-mail: JANI@kl.dk
Direkte: 3370 3515

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 7

Dato: 11. april 2023

Sags ID: SAG-2023-01510
Dok. ID: 3319918

E-mail: JANI@kl.dk
Direkte: 3370 3515

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 7

Bilag 1c, note 7. Analysen af NVOC skal ikke måles ved forsyninger, der leverer under 10.000 m³/dag. Disse kan i stedet måle iltforbrug. Der er ikke angivet, hvordan iltforbruget skal måles i drikkevand i analysekvalitetsbekendtgørelsen, ej heller i den udgave der er i høring.

Iltforbrug blev frem til sidst i 1990'erne målt ved oxidation med kaliumpermanganat. Ellers kan man måle det ved oxidation med krom forbindelser, der giver en hård oxidation og dermed måler mere stof, der kan oxideres.

Problemerne ved de metoder, man anvender er, at fx iltning med kaliumpermanganat også ilter jern, og dermed giver forkerte resultater. Der er ikke så meget jern i overfladevand som i grundvand. Måske er et udtryk for en direktivnær ændring, som ikke giver mening under danske forhold?

Da der flere steder er brunt vand i undergrunden, er NVOC og sulfat nogle af de indikatorer, som vi kan bruge til se, om pumpningen trækker brunt vand ind i magasinerne. Analyse af NVOC er forsat et krav i boringskontrollerne. Derfor er det ikke optimalt at vurdere vandbehandlingen, når der ikke bruges de samme analysemetoder i drikkevand og grundvand.

Note 7 bør derfor fjernes igen.

Bilag 1d, note 2. For Bor er det beskrevet, at der bør tilstræbes at levere vand med et så lavt et indhold som muligt og under 300 µg/l. Kvalitetskravet er 1,0 mg/l. Det er uhensigtsmæssigt, at der anvendes to værdier, da værdien 'under 300 µg/l' ikke kan håndhæves. Dette kompliceres yderligere ved, at der, hvor Bor er geologisk betinget, kan der tillades en værdi på 2,4 mg/l. Det er uhensigtsmæssigt, at der er forskellige kvalitetskrav.

Skal kommunerne vende denne type sager med Styrelsen for Patientsikkerhed for, at styrelsen kan vurdere, hvornår der er sundhedsrisiko, hvis værdien er over 1,0 mg/l?

Bilag 1d, note 4. Noten har umiddelbart ingen relevans for Selen. For Selen bør der i noten tilføjes, at stoffet kan være "*naturligt forekommende*", så det præciseres, at der ikke er tale om en tilført forurening. Der bør derfor overvejes, om der skal anvendes differentierede kvalitetskrav.

Hvis denne differentiering skal med, så kan det også være aktuelt for andre stoffer, som kan forekomme naturligt fx Nikkel. Der er til sammenligning i bilag 1d note 4 foretaget en differentiering for Bor med et kvalitetskrav på hhv. 1,0 mg/l og 2,4 mg/l ved naturligt forekommende Bor.

Bilag 5. Intestinale enterokokker flyttes fra at være gruppe-B parametre til gruppe A-parametre jf. bilag 5. Denne ændring er ikke omfattet af §7 stk. 10 eller § 36 stk. 3. Derfor skal kommunerne lave nye kontrolprogrammer for alle vandforsyningsanlæg. Med mindre paragraf § 36 stk. 4 betyder at kontrolprogrammerne er forsat gyldige selvom de ikke har Intestinale enterokokker, som gruppe A-parameter.

Økonomisk høring

Nye opgaver som ændrede dispensationsmuligheder, fastlæggelse af nye kontrolprogrammer og A-parametre analyser for enterokokker kræver flere ressourcer i kommunerne.

Kravet om, at nye parametre skal udtages i førstkommande kontrol uanset prøvetype, vil kræve mange ekstra ressourcer i kommunerne, fx henvendelser til samtlige vandværker om at tilføje de nye parametre samt opfølgende kontrol. Der er ca. 12.000 ikke almene anlæg og ca. 2600 almene anlæg, som skal have et kontrolprogram.

Det vil også kræve ekstra ressourcer hos kommunerne at opdele de ikke-almene vandforsyninger i endnu en kategori (under/over 50 personer). Jupiter understøtter ikke denne nye inddeling. Desuden er der en ukendt opgave i at finde ikke-almene anlæg med over 50 personer.

Som tidligere nævnt, så er digitalisering af drikkevandskontrollen og en reform af Jupiter en forudsætning for, at kommunerne kan udføre de mere og mere komplekse opgaver i både den nuværende og den kommende drikkevandsbekendtgørelse.

KL ønsker at få bekendtgørelsen i økonomisk høring.

Yderligere bemærkninger*Relation til andre bekendtgørelser*

Det forventes, at ni pesticider udtages af drikkevandsbekendtgørelsen jf. høring 30/9-31/10 2022. Herunder Diuron og 2,6-dichlorphenol, hvilket ikke harmonerer med, at Diuron indgår som et prioriteret stof (13) i bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand (BEK nr. 1625 af 19/12/2017) på bilag 2, Del B punkt 3 (EU fastsatte miljøkvalitetskrav).

Pesticidet 2,6-dichlorphenol indgår ligeledes i bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand (BEK nr 1625 af 19/12/2017) på bilag 2 Del B punkt 1. (Nationalt fastsatte miljøkvalitetskrav for vand).

Der bør ske en større koordinering af den overvågning og de miljøkvalitetskrav, der indgår i bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand (BEK nr. 1625 af 19/12/2017) og de kvalitetskrav, der indgår i drikkevandsbekendtgørelsen, da fund af pesticider i vandmiljøet, herunder i grundvandet, ligeledes kan ende i drikkevandet.

Med venlig hilsen

Janne Sommer Nielsen
Konsulent

Dato: 11. april 2023

Sags ID: SAG-2023-01510
Dok. ID: 3319918

E-mail: JANI@kl.dk
Direkte: 3370 3515

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 7 af 7